HPA-neurobilantest voor de diagnose van burn-out

Haio: VERHEYEN Margot , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: HENDRIKS Dirk , VAN LAERHOVEN Els

Context: Burn-out is een actueel onderwerp zowel in de onderzoekswereld, media als maatschappij. Hoewel er veel onduidelijkheid heerst over zowel de definitie van de term als over diagnostiek, is burn-out een reëel probleem met ernstige gevolgen voor de gezondheid van werknemers, het bedrijfsleven en de maatschappij. Ondanks de aspecifieke en heterogene klinische presentatie van burn-out, is er een trend merkbaar vanuit zowel de wetenschappelijke wereld als de maatschappij om deze klinische entiteit te erkennen als nosologische categorie. In een poging dit te staven, wordt er meer en meer gezocht naar de neuro-endocrinologische achtergrond van deze pathologie.

Onderzoeksvraag: In dit onderzoek wordt nagegaan of de HPA-neurobilantest een voorspellende waarde heeft voor burn-out in vergelijking met psychologische vragenlijsten als gouden standaard.

Methode: In dit kwantitatief observationeel onderzoek werd de HPA-neurobilantest vergeleken met gevalideërde vragenlijsten. Hierbij werdt ingehaakt op de usual care zonder interventie. Deelnemers werden via huisartsen gerecruteerd over heel Vlaanderen. 18 vragen werden geselecteerd uit verschillende gevalideërde psychologische vragenlijsten en konden online beantwoord worden via een KUL-websurvey. Voor de afname van de HPA-neurobilantest werd patiënten gevraag in thuissituatie een diurn-speekselprofiel bij te houden aangevuld door een eenmalige bloedafname voor bepaling van DHEA-S. Bekomen resultaten werden via multivariate regressie analyse vergeleken in SPSS.

Resultaten: In totaal namen 80 patiënten deel aan deze veldstudie. De groep bestond uit 23% mannen en 77% vrouwen. De gemiddeld leeftijd bedroeg 40 jaar, variërend tussen 22 en 55 jaar. Als uitkomst van de HPA-neurobilantest scoorde 43% in de categorie A (normale stressreactie), 28% in categorie B (fase I stressreactie met verhoogde HPA-as activiteit), 23% in categorie C (fase II stressreactie met verlaagde HPA-as activiteit), 1,35% in categorie D (fase III stressreactie met HPA-as uitputting) en 4% in categorie E (gedaalde stress-weerstand). In de multivariate regressie analyse bleken niet genoeg resutaten te beschikken over een hoog genoege significantie om deze correct te kunnen interpreteren.

Conclusie: De HPA-neurobilantest blijft volgens deze veldstudie de dag van vandaag niet bruikbaar voor de diagnose van burn-out. Het blijft een zoektocht om 'meetbare' factoren te vinden in de diagnostiek van deze pathologie en de vraag hierbij reist of we burn-out ooit echt gaan kunnen meten. Hoewel het neuro-endocrinologisch onderzoek in dit veld in volle evolutie is, raden de schrijvers van deze studie huisartsen aan om voorlopig de diagnose burn-out te stellen aan de hand van gevalideërde psychologische vragenlijsten.